

Kongres internacionalne federacije učiteljskih udruženj.

Okrožnica poslana vsem organizacijam članicam in onim, ki so pozvana, se glasi:

Gospod predsednik in dragi tovariši! Na kongresu internacionalne federacije učiteljskih udruženj v Belinzoni leta 1929. je bilo sklenjeno, da se bo vršil kongres leta 1930. v Pragi na velikonočni teden.

Praški kongres tvori mednarodni pedagoški teden, dva kongresna dneva za konference in debate in dva dneva za obiske raznih ustanovam v svrhu proučevanja, trije dnevi pa so namenjeni konferenci internacionalne federacije učiteljskih udruženj.

Provizorično je določen sledeči program:

Torek 22. aprila 1930. Konferenca in razprave:

- a) o tem, kaj je človečanskega v naporih Jana Husa, Moravskih bratov in Selskega;
- b) o tem, kaj je internacionalnega v filozofskem in pedagoškem delu Amosa Komenskoga in
- c) o lajiški šoli na Čehoslovaškem.

Sreda 23. aprila:

1. Primer, ki ga daje sodelovanje stanov na Čehoslovaškem v korist edinstva manjšin: a) učitelji, b) uradniki, c) delavci.
2. Obvezna pošolska vzgoja na Čehoslovaškem.
3. Internacionalna manifestacija za mir.

Četrtek 24. in petek 25. aprila. Obisk ustanovam pedagoškega, socialnega in internacionalnega značaja.

Sobota 26., nedelja 27. in ponedeljek 28. aprila. Kongres internacionalne federacije učiteljskih udruženj:

1. Poročilo o delu odbora in financah.
2. Pedagoška akcija. Organizacija narodne šole.
3. Pacifistična akcija: Izvršitev resolucij sprejetih na kongresu v Belinzoni.
- a) Orientacija pouka v smislu ideje internacionalne solidarnosti.
- b) Internacionalna zamenjava otrok.
- c) Zamenjava učiteljev in uvedba internacionalnega pedagoškega tedna.
- č) Sodelovanje v društvih za narodni in mednarodni sporazum.

Prvo vprašanje: Organizacija javnega pouka.

Kongres v Belinzoni je izglasoval sledečo resolucijo:

»Federacija smatra, da bi se moralo vsakemu otroku nuditi možnost, da se šola, brez ozira na njegovo materialno stanje.« Zaradi tega je določila, da se stavi na dnevni red prihodnjega kongresa vprašanje: organizacija javnega pouka.

Pravni princip, da ima vsak otrok pravico do izobrazbe je bil sprejet že v Belinzoni in zaradi tega ni potrebno, da se še enkrat o njem razpravlja. Potrebno je le ugotoviti, kako je treba reorganizirati javni pouk, da doseže ta cilj.

Ampak ta problem, ki je, kot izgleda vzet iz zelo ozkega stališča, je v resnici zelo

obsežen. Tu se mora posebej razpravljati o administrativni, materialni in finančni organizaciji, ravno tako tudi o organizaciji personalnega kadra, organizaciji izpitov o intelektualni, estetski organizaciji itd.

Smo mnenja, da bi bilo treba ta obsežni problem razdeliti in to zaradi tega, da se ne zaide v površnost. Zaradi tega naj bi se vršila letos v Pragi debata samo o vprašanju: Organizacije narodne šole.

Že na kongresu v Belinzoni smo izjavili, da mora biti ta šola tako organizirana, da bi mogla sprejeti otroke, ki pripadajo družinam raznih veroizpovedi in raznih mišljenj, ne da bi vplivala niti na njihovo zavest, niti na njihovo vero.

Soglasnost je dosežena v korist tolerantne šole, ki bi bila odprta vsem.

V odločitev na praškem kongresu pride še vprašanje, kako morajo biti organizirane ustanove za javni pouk, da bi dale ljudstvu maksimum kulture, ki se more trenutno dati.

Dolžnost kongresa je, da pri tem razpravljanju ugotovi, katera organizacija bi bila najpripravnější, da se briga za socialne, fiziološke in psihološke razloge.

Da se olajša debata, Vas prosimo, da nam čim prej odgovorite na priložena vprašanja in da nam pošljete eventuelne predloge in resolucije, ki bi jih vaša organizacija predložila kongresu.

1. Smatrate li, da je sledeča razdelitev obveznega javnega pouka najboljša? Ako ne, katere predlagate vi?

- a) do 6 let: otroški vrtec, šola za učenje materinega jezika,
- b) od 6 do 10 let osnovni pouk prve stopnje,
- c) od 10 do 14 ali 15 let osnovna šola druge stopnje,
- č) od 14 do 18 let obvezna nadaljevalna šola za obrtno začetnike s približno 200 ur letno,
- d) ljudske univerze za kmete in delavce.

2. Na kakšni podlagi je urejena razdelitev osnovne šole po vaši zamisli?

- a) psiho-fiziološka osnova,
- b) specialna osnova.

3. Kako označujete razne tipe narodnih šol s pedagoškega stališča? (cilj, metoda):

- a) otroški vrtec,
 - b) narodno šolo prve stopnje,
 - c) narodno šolo druge stopnje,
 - č) nadaljevalno šolo (14 do 18 let),
 - d) ljudske univerze za delavce in kmete.
4. Kakšen karakter naj dobi po vašem mišljenju profesionalno izobraževanje širokih plasti?
- a) v otroškem vrtcu,
 - b) v narodni šoli prve stopnje,
 - c) v narodni šoli druge stopnje,
 - č) v nadaljevalni šoli,
 - d) na ljudski univerzi.

Po »Narodni Prispveti«.

Utrudljivost učnih predmetov na narodnih šolah.

Češki nadzornik dr. O. Kriebel je dal poročilo, da se prejšnje utrudljivost posameznih učnih predmetov na narodnih šolah s pomočjo poizkusov, ki so se izvršili v 14 šolskih okrajih po navodilih, ki jih je napravil avtor sam.

Pouk v določeni učni uri naj bi bil urejen tako, da bi sodelovali vsi učenci. Po 45 minutni uri je sledil vedno poizkus, ki je trajal 15 minut in pri katerem se je ugotovila po Burgersteinovi metodi stopnja utrujenosti. Poizkus se je vršil v obliki tekme, da se vsi učenci v resnici potrudijo izvršiti kar največ računskih nalog. Najmlajši učenci I. šolskega leta so dobili osminke papirja iz razrezanih šolskih čitank in drugih knjig z nalogo, da zaporedoma prečrtajo vse črke »o«. Učenci II. do VIII. šolskega leta so dobili ozke trakove papirja z nalogo, da prištevajo k danemu številu vedno enako število. V II. šolskem letu so učenci prištevali število 6, v III. 7, v IV. 8, v V. 9, v VI. 10, v VII. 11, v VIII. 12. Da bi bila računsko naloga pri vseh predmetih enako težka, so učenci prištevali vedno le zgoraj navedena števila seveda k drugi osnovi. Učenci, ki so bili z nalogo preje gotovi in to seveda v razredih, kjer se šteje le do 100 ali do 1000, so dobili še nadaljnjo nalogo, da dano število zopet odštevajo od najvišjega danega števila.

Uspeh poizkusa se je izrazil v obliki ulomka, kjer je bil imenovalce število rešenih računov, števec pa število pravih rešitev. Z došlih izkazov so se ugotovili najprej premeri za vsak šolski okraj in potem iz teh za vseh 14 okrajev. Če izkazuje indeks utrujenosti za I. šolsko leto n. pr. 72, pomeni to, da je bilo od 1000 rešenih slučajev 928 pravih in 72 nepravilnih prečrtov črke »o«.

Poizkusa utrudljivosti se je udeležilo 14.557 učencev prvega šolskega leta, 13.167 drugega, 12.268 tretjega, 9972 četrtega, 6673 petega, 6419 šestega, 5726 sedmega in 5750 osmega šolskega leta, tedaj v celoti 74.532 učencev.

Če razdelimo število poizkusov po učnih predmetih, potem se je udeležilo poizkusa utrudljivosti v verouku 55.577 učencev, državljanskem nauku in vzgoji 72.150, v branju 63.107, v slovnici in pravopisu 57.877, v slogu 27.499, v nazornem nauku 33.690, v domovinoznanstvu 14.231, v zemljepisu 16.128, v zgo-

dovini 14.443, v prirodoopisu 16.025, v prirodoslovju 12.279, v računstvu in geometriji 72.834, v risanju 52.786, v pisanju 49.397, v petju 53.939, v telesni vzgoji 55.885, v vzgojnih ročnih delih 42.363, v ženskih ročnih delih in domačih nauk 21.968 učencev in učenk.

Tabela o utrudljivosti učnih predmetov se sestavlja takole:

Indeks utrudljivosti:

UČNI PREDMET	ŠOLSKO LETO							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Verouk	80	132	88	131	128	129	42	109
Dravljanski nauk in vzgoja	110	130	80	50	90	130	60	86
Branje	106	110	90	80	180	130	220	98
Slovnica	—	124	24	88	143	162	178	139
Slog	—	—	66	63	133	108	144	102
Nazorni nauk	72	121	35	—	—	—	—	—
Domovinoznanstvo	—	—	—	—	71	106	—	—
Zemljepis	—	—	—	—	—	131	116	114
Zgodovina	—	—	—	—	—	130	111	112
Prirodopis	—	—	—	—	—	110	104	85
Prirodoslovje	—	—	—	—	—	124	112	85
Računstvo	134	154	102	68	192	149	190	121
Risanje	46	73	78	61	103	129	119	79
Pisanje	104	102	82	63	102	130	118	91
Petje	112	100	85	55	101	111	128	115
Telovadba	84	57	37	850	150	189	69	77
Vzgojna ročna dela	168	122	94	68	117	108	132	113
Ženska ročna dela	—	94	80	64	85	160	116	119

Celoletni povprečni indeks utrudljivosti za posamezne predmete znaša:

Domovinoznanstvo 115, risanje 120, pisanje 122, petje 122, telovadba 125, vzgojna ročna dela 128, nazorni nauk 134, občinski nauk in vzgoja 149, prirodoslovje 149, zgodovina 150, prirodopis 150, branje 152, verouk 152, slog 154, ženska ročna dela 159, zemljepis 167, računstvo 170 in slovnica 186.

Poleg opazk za posamezne predmete navaja dr. Kriebel še sledeče rezultate za šolsko prakso:

1. Jasno je, da se približujejo nekateri predmeti kakor čitanje, verouk, ženska ročna dela in zemljepis najvišji meri utrudljivosti sploh, čeprav jih splošno smatramo za mnogo manj utrudljive. Tukaj se pokaže potreba temeljite zмене dosedanjih metod.

2. Prav tako ne moremo biti zadovoljni z visokim indeksom utrudljivosti v računstvu

in slovnici, čeprav smo že davno spoznali, da spadata oba predmeta med najtežje predmete, ki se poučujejo v narodnih šolah. Tudi tu moramo razmišljati, da najdemo pota k izboljšanju.

3. Poizkus je dokazal, da naj se dopoldanski pouk pričenja praviloma s stvarnim poukom, to je s petjem ali z vzgojnimi ročnimi deli, torej s predmeti z manjšim indeksom utrudljivosti.

E. Lippert — Albin Lajovic.

Učiteljski pravnik.

—§ Prosim, pojasnite v »Učit. Tovarišu«, kako je razumeti izplačilo stanarine učiteljske osebam. Ali morajo občine že 1. aprila 1930. izplačati zakonito stanarino učiteljskim, kljub temu, da nimajo iste v proračunu za to leto, ker se je proračun že koncem leta 1929. napravil, ali so dolžne dati vnaprej na račun 1. 1931. — ali kako že. — Tozadevne naloge so dobili sreski načelniki. Podrobneje bo to vprašanje uredil pravilnik. Oblast je opozorjena na gornje slučaje.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učit. Samopomoč. Od 1. januarja do 15. marca 1930. je bilo vpisanih 68 novih članov. Več prijavljenih iz zadnjih let sprejemnih pristojbin še ni nakazalo. V februarju 1930. je društvena uprava razposlala vnovič vsem stariim prijavljenim položnice z vpisanim zneskom za pristojbine. Nakazite male zneske takoj, da postanete člani U. S.! — Društvena uprava U. S. sporoča svojim članom in novim prijavljenim za U. S., da bo vsled odborovega sklepa z dne 15. marca 1930. zaračunavala ob sprejemu v društvo novim članom za tiskovine in poštnino pristojbino 5 Din; dosedanja pristojbina je znašala 3 Din. Pri tem je imelo društvo pri vsakem novem članu po 1:34 Din primanjkljaja. Sprejemne pristojbine bodo v bodoče sledeče: Za starost od 20 do 25 let 27 Din, od 25 do 30 let 31 Din, od 30 do 35 let 46 Din, od 35. do 40 let 56 Din in od 40. do 45 let 76 Din. — Učit. Samopomoč ima danes 2450 članov, posmrtnina znaša 12.250 Din.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Mladinska Matica.

— Od neke šole je dobila uprava Mladinske Matice očetek, da v »Učit. Tovarišu« sicer agira za nabiranje naročnikov, na šole pa da ni poslala še nobenih tiskovin. Potrebno se nam torej zdi sporočiti, da so se odposlali bloki in poštno položnice ob lanski ekspediciji knjig vsem šolam. Ker pa je moč goče, da so se tiskovine izgubile tu pa tam zaradi premeščenja učiteljskega, zato prosimo, da se v takih slučajih takoj zahtevajo, ker se tudi letos nabirajo naročniki samo potom blokov. Zahtevajte torej bloke in zaključite čim prej nabiranje, da bo mogla letos uprava razposlati knjige nekoliko prej kot lani.

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Vabila:

= SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ bo zborovalo v četrtek 3. aprila 1930. ob 10. uri dopoldne v osnovni šoli na Gomilskem. Poleg običajnosti na dnevnem redu: Obravnava novih pravil UJU. — Ukrep za izboljšanje našega gmotnega položaja ob reviziji uradniškega zakona. — Analiza Cankarjevih del, izbor za šolsko čtivo. — Prosim polnoštevilne udeležbe! — Jarh Josip, t. č. predsednik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKO SOBOTO zboruje dne 5. aprila v osnovni šoli ob 9½. uri.

Poročila:

+ OBČNI ZBOR UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA POLITIČNI SREZ LJUTOMER, ki se je vršil dne 8. februarja 1930. v Gor. Radgoni.

Statistika: Vsega učiteljsstva v okraju 105, članstva 97, navzočih 42.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori občni zbor s pozdravnim nagovorom na navzoče članstvo, ki se ga je vključil skrajno slabi poti udeležilo v častnem številu. V svojem govoru podaja ob enem predsedniško poročilo za preteklo poslovno leto, ki je prineslo v političnem kakor tudi v stanovskem

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA MIKLOŠIČEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja damske in moške konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno.

En gros.

En detail.

IZVIRNE FRANCOSKE PASTILJE

VALDA

PRODAJAJO vso LERARNE IN DROGERIJE

zoper grihol, hripavost, prehlad, nahod, akutno in kronično bronhito, katarje, gripo, influenco, nadubo, zasoplost

oziru toliko izprememb. — Pred prehodom na dnevni red pozdravi novodošle tovariše in tovarišice: Regoršek Bogomira, Korošak Cirilo, Kuharič Irmo in Golobič. Obenem se pa poslovi od tov.: Kramberger, Ramšak in Zerjav. Z odhodom slednjega izgubi naše društvo enega najagilnejših članov.

Po čitanju in odobritvi zapisnika zadnjega zborovanja se preide na rešitev došlih dopisov.

Članarina za učiteljski pevski zbor se plačuje redno, in se bo nakazala do določene termina. — Drugi dopisi se vzamejo na znanje.

Nato spopolni tov. predsednik poročilo o seji širjega sosveta. — Sledijo poročila raznih funkcionarjev našega društva.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da je društvo zborovalo v preteklem poslovnem letu petkrat in da so bila zborovanja v splošnem dobro obiskana. Stremiljenje za lastno izobrazbo tudi ni bilo na zadnjem mestu, o čemer svedočijo razna predavanja in poročila, katerih je bilo 16.

Tov. blagajničarka poroča, da je bilo v preteklem letu prejemkov 17.428,58 Din, izdatkov 16.323,64 Din, torej 1104,94 Din prebitka. Pripomni še sledeče:

1. Članarino plačujemo vedno naprej. Najbolje — po možnosti — poravnati članarino že v prvem polletju.

2. Način plačevanja članarine: učiteljske šole se dogovorijo, koliki naj bodo prispevki. Upravitelj, ki je obenem nabiralec, odtegne ob mesecu dogovorjeni znesek in zabeleži vsoto na nabiralno poljo.

3. Na položnicah vsikdar navesti kdo in koliko je plačal.

4. Dolžnost vsakega člana UJU je tudi ta, da vestno, redno in točno plačuje članarino.

Pregledovalca računov sta pregledala račune in jih našla v redu, zato se blagajničarki da absolutorij. — Članarina za leto 1930. znaša 170 Din, za poročene učiteljice pa 100 Din letno.

Knjižničar ni imel kaj poročati, ker se je izposojevalo le minimalno število knjig.

Tov. nadzornik se v iskrenih besedah zahvali odboru za njegovo delovanje, posebno tov. predsedniku za njegov trud in njegovo požrtvovalnost.

Na predlog tov. Zerjava se z vzklikom izvoli stari odbor, samo preselivši člani so se nadomestili z novimi.

Predsednik Mavrič Karel, podpredsednik Stopar Slavko, tajnica Stergar Ana, blagajničarka Gruden Danica, knjižničar Mislej Josip, odbornik Zel Janko; namestniki: Prelog Cecilija, Tratar Marjan, Klanjšek Miroslav. Pregledovalca računov Mikl Ciril in Ivanjšič Ljudevit.

Nato so bili izvoljeni poročevalci:

a) za samoizobrazbo Tratar Marjan, b) za reformo šole Rus Alojzija, c) za Narodno Prosveto Karbaš Fran, č) za Pedagoško centralo Rus Alojzija, d) za Samopomoč Zacherl Minka, e) za izvenšolsko delo se ne potrebi voliti.

Predlogi in nasveti društvenikov: a) Vsi člani se vabijo k pristupu v društvo. b) Predavanja se sproti določijo. c) Ker se udeležiti slovesne otvoritve gornjeradgonskega mostu ban g. Dušan Sernece, predlaga tov. predsednik, da se mu pokloni deputacija iz učiteljskih vrst, sestojeca iz: tov. Mavriča, Burja, Pertl, tov. (ice) Kovačeve in Šetinove. č) Ker ni nihče poslal nasvetov, kakšne knjige se naj nabavijo za okrajno učiteljsko knjižnico, se sklene, da se sestane knjižnična odbora v Gor. Radgoni in določi knjige za knjižnico. Knjižnični odbor za Gor. Radgono tvorijo: tov. Mavrič (preds.), tov. Burja (knjižničar), tovarišica Šetinova (blagajničarka). Za Ljutomer: tov. Stopar (preds.), tov. Tratar (knjižničar), tovarišica Kjuder (blagajničarka). d) Občnega zbora »Učit. doma« v Mariboru se udeležita tov. Karbaš in Stergarjeva. Na tem zboru se bo stavil predlog, da bi znašala članarina 12 Din letno. e) Prihodnje zborovanje bo 3. maja t. l. pri Kapeli. f) Tov. Tratar predlaga, da bi poverjeništvu poslalo svoje zastopnike k bankski upravi, ko bo ta izdelala nov pravilnik o kmetijsko-nadaljevalnih šolah.

Sledilo je predavanje tov. Zerjava o »Naši samoizobrazbi in književnem programu Mladinske Matice«. — Pred tem se je izjavil tov. Tratar glede svojih zadnjih besed, ki so se tikale osebno vodstva Pedagoške centrale in »Popotnika« in zveze teh z znano grupo »čistih deklaršev« na III. samoizobraževalnem tečaju, da so bile njegove izjave le njegovo osebno mnenje. O kritiki vsega dela pa ostaja pri podanih izjavah.

Predavatelj Zerjav je pri svojih izjavah njih o samoizobrazbi poudarjal sledeče:

1. Kakšno je bilo razmerje med zastopniki pedagoške in sociološke in prvih dveh tečajih.

2. Učitelj kot izrazit psiholog in učitelj kot dosleden sociolog.

3. Kaj zahteva sodobnost od učitelja kot inteligenta in kulturnega delavca. Kakšen je ideal učiteljske izobrazbe?

4. Kakšne probleme sreča učitelj v šoli in izven nje.

Pripravite naročilnice za 5. številko „NAŠEGA RODA“, da bo do 1. aprila v redu.

5. Kakšen je naš samoizobraževalni program in kako se bo izvajal in
6. meje in možnosti naše samoizobrazbe ter sedanji OIO v Mariboru.

Društveni zbor je soglasno izjavil, da se strinja v celoti z izvajanjem predavatelja in s samoizobraževalnim programom, kakršnega je razvil z omenjenim predavanjem.

Pri književnem programu Mladinske Matice je tov. Žerjav omenjal:

1. Delo in uspehe sedanjega odbora Mladinske Matice.

2. Redne in izredne publikacije in njihova vloga v književnem in pedagoškem oziru.

3. Kakšen bi naj bil književni program za bodoče leto in

4. kakšne knjige namerava izdati letos Mladinska Matica.

Istotako so se društveniki strinjali z mislimi predavatelja, ki bo objavil književni program Mladinske Matice, da bo mogoča širša razprava o njem po društvi in da pridobi na delegaciji definitivno značaj.

Občni zbor se zaključil ob 15. uri.

K. Mavrič, t. č. preds. A. Sterger, t. č. tajnica.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SODNI OKRAJ LJUTOMER je zborovalo dne 8. marca v Žužemberku.

Tov. predsednik je otvoril zborovanje ter pozdravil zborovalce. Od 30 članov je bilo navzočih 23. Nato pa se je v lepih besedah spomnil velikega Slovana, predsednika čehoslovaške republike Tomaža Masaryka, ki je baš v teh dneh slavil svoj rojstni dan. Zatem so se obravnavale razne stanovske zadeve. Zborovalci so odobrili stališče, ki ga je zavzel odbor na svoji seji z dne 20. februarja glede osporjenih člankov v »Popotniku«, glede izpremebe pravil UJU ter dela centrale v Beogradu.

Nato se je prečital referat tov. Ljubiča: »O mladinskem slovstvu«. Lepo sestavljen, skrbno pripravljen in izčrpno podan referat je žel vseskozi priznanje in pohvalo. V debati k temu predavanju se je tudi izreklo mnenje glede urejevanja »Našega roda«. Ta naj bi prinašal več sestavkov primernih za nižjo in srednjo stopnjo ter za podeželske otroke.

Zatem je predaval tov. Ambrožič o »Redovanju na osnovni šoli«. Prav lepo zamišljeno predavanje so zborovalci poslušali z veliko pozornostjo ter se predavatelju lepo zahvalili zanje.

Predlog, da bi postal vsak član društva tudi obvezen član »Učit. doma«, se odloži na prihodnje zborovanje. Soglasno pa se je osvojil predlog pov. UJU, da bi krila stroške za potnino delegatov za skupščino in seje širjega sosveta blagajna poverjenistva.

Mervar t. č. preds. R. Hrovatova t. č. tajnika.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRŠKI OKRAJ je zborovalo v Krškem dne 15. februarja 1930. Od 146 članov je bilo navzočih 91 ali 62%, poleg teh še trije gostje.

Delovna šola v praksi. Demonstriral je tov. Bitenc, ki je v to svrhu pripeljal svoje učence II. a razreda iz Leskovca. Ker je v šoli ravno obdeloval novo jedro »Kako se oblačimo in obnavamo«, je tu obravnaval stroje. Prejšnji dan je bil namreč s svojimi učenci v Vaničevi strojni v Krškem, kjer jim je strokovnjak-strojar pokazal in razložil način in potek strojenja. Ob tej temi je tedaj tov. Bitenc podal način, kako se da v tem okviru obdelati vsi predmeti nekako igraje, brez vidnega prehoda. Pokazal nam je tedaj nekako sliko vzajemnega pouka na tej stopnji. Otroci so se zelo živahno, a vendar samostojno udeleževali. Imeli smo vtis, kakor da smo prav za prav pri zborovanju kakšnega društva, kjer je učitelj le predsednik. Najbolj nam je ugajalo, da je bila to le čisto enostavna učna slika v njegovem razredu, ne pa kak »paradni« nastop, kakor smo jih bili vajeni še pred kratkim. Po dovršenem nastopu se je razvila živahna debata, v katero so posegli tov. Požar, Mihelič, Brezovar, Stiplošek, Bartenjev; posebno obširno je tovariš nadzorni govoril o potrebi priprave tudi pri takozvani delovni šoli. Končno je povedal tov. Bitenc, da to, kar smo ravnokar videli, ni bila tista prava delovna šola, o kateri se piše; taka je pri nas bolj težko izvedljiva, ampak le nekak kompromis med starim in novim. Nato govori o načinu, kako se mora moderen učitelj za pouk pripravljati, in tu smo videli, da zahteva ta način pouka še obsežnejšo pripravo od dosedanjega. Nato se mu je tov. predsednik za njegov trud iskreno zahvalil.

Domoznanska učna snov. O tej temi je govoril tovariš nadzorni Drnovšek iz brežiškega okraja. Povedal je, da namerava brežiški okraj izdati posebno knjigo o domoznanstvu Posavja. Vabi tudi učiteljsko društvo našega okraja k sodelovanju, da dobimo tako pregled vsega dolnjega Posavja od Zidanega mosta do porečja Sotle. Zbrano učiteljstvo je to idejo prav toplo pozdravilo in obljubilo svojo pomoč.

S tem je bil dnevni red izčrpan.

Splošne vesti.

— Pošljite naročilnice za 4. številko »Našega roda«. Nekatere šole so poslale denar, niso pa poslale še naročilnic za 4. številko »Našega roda«. Prosimo jih, da store to takoj. Nekaj stalnih šol, ki so prejale dosedaj vse številke, še niso poslale naročilnic. Gotovo je kaka zmeta vmes. Rezervirali smo jim 4. številko ter prosimo, da takoj pošljejo naročilnico, drugače pa reklamirajo številko, če se je naročilnica izgubila.

— Prišel je čas, da odpošljete tudi naročilnice za Mladinsko Matico. Knjige se pripravljajo za tisk in bo treba določiti naklado. Posvetite vso pozornost tudi Mladinski Matici.

— Občni zbor Učiteljskega doma v Ljubljani bo 25. marca ob 9. uri v risalnici državnega učiteljskega doma v Ljubljani. Zadržniki, posetite ga v obilnem številu! — Načelstvo.

— Čitalnica v Dačkem domu UJU. Uduženje jugoslov. učiteljstva je otvorilo 20. t. m. v novi stavbi Dačkovega doma (Kralj Milutinova 66), čitalnico za svoje člane. Čitalnica bo v veliki dvorani doma, ki je v ta namen posebej pripravljena. — Poleg raznih domačih in tujih časopisov, ki jih prejema udruženje, je obiskovalcem na razpolago tudi knjižnica Udruženja s precejšnjim številom pedagoških in drugih poučnih del, časopisov in leposlovnih knjig. — Čitalnica bo odprta od 8. do 12. in od 15. do 18. ure. Niti knjige niti časopise se ne sme odnašati iz čitalnice. Do nadaljnjega vodita knjižnico in čitalnico tajnika Udruženja gg. Milan Mihailović in Danilo Milanović.

— Plače francoskega učiteljstva znašajo letno od 9500 fr. do 17.500 fr. in pa od 10.000 fr. do 18.500 fr. Interesantno je, da se je mladše francosko učiteljstvo na učiteljskem kongresu leta 1929. postavilo na stališče, da morajo biti plače vsa učiteljsstva enake in to po načelu: enako delo enaka plača. Večina francoskega učiteljstva pa je bila proti temu stališču.

— Prihodnja številka »Popotnika« izide meseca aprila v širšem obsegu, tako da bo nadomestila vse zaostale številke. Uredništvo se je vedno trudilo, da pride list ob določenem roku v roke članstvu ter je pravočasno odposlalo gradivo. Nastala trenja med poverjenistvom in uredništvom pa so onemogočila redno izhajanje »Popotnika«. — Uredniški odbor. — Pripomba poverjenistva: Poverjenistvo je bilo le proti objavi člankov »Prvi korak k delovni šoli« in pa »Verouk in vzgoja«.

— Iz Prekmurja — Šulinci. Dne 20. marca 1930. bo obhajala tovarišica ga. Am. Kavčič 10letnico učiteljstva v Prekmurju. Službuje neprekinjeno vedno na istem mestu v Šulincih, majhni obmexni vasi. S svojim prijaznim nastopom si je osvojila tukajšnje ljudstvo, da jo res iz srca ceni in ljubi. Gospej želimo še mnogo let službovanja v Prekmurju, saj se počuti tu zelo zadovoljna. Na mnoga leta! — X.

— Ustanovitev zasebnega bolniškega podpornega društva. V četrtek, dne 13. marca 1930. ob 8. uri zvečer se je vršil v dvorani gostilne »Mrak« ustanovni občni zbor podpornega društva »Providentia« v Ljubljani. Ustanovnega občnega zbora so se udeležili trgovci, obrtniki, državni nameščenci in predstavniki raznih stanovskih organizacij, ki so ustanovitev takega društva z zadoščenjem pozdravili. Namen novo ustanovljenega društva »Providentia« je nuditi vsem osebam, ki se bavijo s samostojnimi poklici, ter državnim uradnikom za naše socialne razmere tako zelo potrebno podporo v slučaju bolezni, nezgode, poroda in smrti, ne da bi to posameznika gmotno kaj prizadelo. Napram navedenim poklicem so danes zasebni nameščenci in delavci, ki so za slučaj bolezni in nezgode obvezno zavarovani, marsikaj na boljšem. Kdor je že bil bolan, ta prav dobro ve, kakšne gmotne žrtve so potrebne za popolno pridobitev izgubljenega zdravja. Marsikdo pa si sedaj niti ne more dovoliti ono zdravljenje, ki bi bilo zanj najuspešnejše in bi mu najhitreje vrnilo zdravje, naše največje bogastvo. Kolikokrat trpi zaradi bolezni družinskega poglavarja gmotno in duševno njegova rodbina, ker ji zaradi stroškov zdravljenja primanjkujejo potrebna sredstva za prehrano. Malo je obrtnikov, trgovcev in drugih samostojnih oseb, ki bi si mogli privoščiti drago zdravljenje v zdraviliščih in obenem z lastnimi sredstvi skrbeti za preživljanje rodbine. Ker je zdravljenje drago, z njim marsikdo odlašal in ne išče takoj zdravniške pomoči. Ko pa pride k zdravniku, je že prepozno. Tudi državni nameščenci so ob bolezni zelo prizadeti, ker si s svojimi sredstvi težko dovoljujejo drago zdravljenje v II. razredu bolnice ali v zdravilišču. Temu hoče od pomoči novoustanovljeno bolniško podporno društvo »Providentia«, ki hoče nuditi svojim članom proti majhni mesečni članarini potrebno zdravljenje. Ustanovna članska skupščina podpornega društva »Providentia« je določila za sedaj tri dajatvene razrede, v katerih znaša članarina 40 Din, 50 Din in 70 Din na mesec. Za te majhne prispevke pa nudi društvo povračilo stroškov za zdravljenje pri poljubnem zdravniku (prosta izbira zdravnika), oskrbe v bolnici, zdravljenje v toplih ali zdraviliščih, pomoč ob porodu itd. Poleg tega daje društvo tudi posmrtnino do 10.000 Din. Novo ustanovljenemu društvu želimo najboljšega uspeha in razvoja. Veliko število članov naj mu omogoči, da bo s primeroma majhnimi prispevki moglo nuditi čim višje dajatve. — V odboru je tudi šolski upravitelj z Laverce Mirče Kosin, ki daje pojasnila učiteljstvu, če kdo želi. Priložite znamke za odgovor.

Mali junaki!

so tisti otroci, ki se veselo igrajo. Samo skrbna mati pozna težo njihovega življenja. Prvi zob, prvi korak, mnoge, mnoge preteče bolezni, vse to so priče velike uporabe telesnih moči, ki jih malo telo rabi za svoje življenje, za rast in posebno še za razvoj. Mati pomagaj mu, da obvlada težkoče rasti, da pride do zdrave krvi in močnega telesa in to z navadno krepilno hrano

OVOMALTINE, ki jo priporočajo zdravniki. Ovomaltine je koncentrirana krepilna hrana, ki sestoji iz najvrednejših hranilnih sestavin. Vzbuja tek uspešno pomaga pri razvoju telesa in živcev. Raztopljena v mleku ali v kavi drugi pijači, je Ovomaltine, zaradi svojega ugodnega okusa, za otroke prava slaščica.

Ovomaltine je najboljša jamstvo za zdrav razvoj otrok.

Dobiva se povsod skatljaja po 18-50 Din.

Zahtevajte brezplačne vzorce, sklicujoč se na ta oglas, od

DR. A. WANDER D. D. ZAGREB.

— Slovenska Matica naznanja: 1. in 3. snopič Cankarjeve Zgodovine likovne umetnosti v zahodni Evropi sta se morala ponatisniti, ker sta pošla. Ponatis je gotov, vezava celotnega prvega dela je dovršena. Knjiga, ki obsega slikarstvo, skulpturo in arhitekturo, skupno 316 strani s 141 slikami, velika osmerka, stane vezana v najfinjši platni, izvirne platnice 200 Din (tržna cena). Za člane znatno znižane cene, seveda za vsakega le za en izvod. Dobe se tudi posamezni snopiči 1. do 3. V zalogi je še nekaj izvodov faksimilirane (Blasnikove) izdaje Prešernovih poezij po pesnikovem rokopisu iz l. 1846. v lični kartonski kaseti. Cena 260 Din, za člane 220 Din. Nadalje je tudi nekaj izvodov Trubarjevega zbornika (1908., 193 strani). Vezan v izvirne platnice 70 Din (za člane 50 Din). Opozorjamo na Zemljevid slovenskega ozemlja 1:200.000, v 4 sekcijah z vrisanimi državnimi mejami. Oddajo se tudi posamezne sekcije. Cena za vse 4 sekcije 100 Din, posamezne 30 Din. Na platno, žepni format z etuijem 150 Din, posamezne sekcije 50 Din. Avtokarte v istem merilu, žepni format 80 Din. Za člane znižane cene. Letošnje knjige izidejo o Veliki noči.

— Letošnje publikacije Ljubljanskega velesejma. Z letošnjo velesejsko prireditvijo praznuje Ljubljanski velesejem svojo desetletnico. V dostojno proslavo tega jubileja izda uprava velesejma spominski spis »Ljubljanski velesejem ob desetletnici«, ki bo v lepih besedah in slikah prikazal zgodovinski razvoj in pomen te ustanove. Spominski spis bo obsegal približno 64 strani redakcijskega dela z zanimivimi članki naših najboljših gospodarskih strokovnjakov. Preko 70 slik bo pričelo to knjigo. Del spisa bo prikazal tudi razvoj in stanje onih domačih podjetij, ki se za to zanimajo. Tozadevno se je obrniti na upravo velesejma. Knjiga izide v visoki nakladi.

— Angleški prosvetni proračun. Znano je, da Angleži silno skrbijo za napredek svojega šolstva, ki so ga v resnici dvignili na zelo visoko stopnjo. To pa ni nič čudnega, če pogledamo njih letošnji prosvetni proračun, ki znaša 55.138.000 funtov (t. j. 15.162.950.000 Din). Lanski proračun je bil manjši samo za 5 milijonov funtov.

— Reforma učiteljskih zborovanj na Bolgarskem. Bolgari imajo dvoje vrst učiteljskih zborovanj, in sicer društvena, ki se jih udeležujejo člani učiteljskih društev in uradna, ki se jih mora obvezno udeležiti vse učiteljstvo. Uradna zborovanja še ne obstojajo dolgo in zato pri bolgarskem učiteljstvu, ki je jako svobodoljubno, niso preveč priljubljena. Sicer pa so si bila do sedaj prva, kakor druga, po programu popolnoma enaka. Vršila so se svsoboda predavanja in posvetovanja, kakor pri nas. Zadnja številka učiteljskega glasila »Seznajanje« pa objavlja reformo uradnih učiteljskih zborovanj. Odslej ne smejo več predavati povabljeni predavatelji ali zmožnejši tovariši, ampak nadzorniki določijo temo predavanja, katero mora izdelati vse učiteljstvo. Pismen referat morajo poslati v oceno in nadzorniki določijo, kdo bo referiral. Na vsakem zborovanju je nova tema in novi predavatelj, tako da pride na vrsto vse učiteljstvo. Te reforme se učiteljstvo ni preveč razveselilo. Saj so učiteljska zborovanja izpremenjena v prav suhoparno ponavljalno šolo in obenem je s to reformo uveden nov izpit in povzru še izpit, ki se konča šele z upokojitvijo. —zič.

— Šolska poslopja v Pragi. Mestni šolski svet v Pragi je votiral tri in pol milijona kron za postavitev 23 začasnih šolskih paviljonov, od katerih bi imel vsak dva razreda. Ti paviljoni, ki so izdelani po modernih predpisih za šolske sobe, so bili dovršeni med poletnimi meseci in bodo nadomestovali šolska poslopja, dokler ta ne bodo postavljena. Za leto 1929. je v proračunu praške občine določenih 104 milijone kron za nova šolska poslopja.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Državni nameščenci določajo tudi na obroke proti predložitvi legitimacij.

— 5 vrst novih umetniških razglednic za Veliko noč je založila Družba sv. Cirila in Metoda. Razglednice so delo našega domačega umetnika in se odlikujejo po domačnosti in pestrosti. P. n. trgovce, trafikante in cenjene podružnice prosimo, da sežejo po njih. Razpečevalec je dovoljen popust.

— Telesna vzgoja v enotni šoli v Zlinu. Telesna vzgoja na poizkusni šoli v Zlinu je urejena tako, da ima vsak razred samo eno telovadno uro, druga je pa razdeljena na 5 delov po 10 minut, ki so posvečene skupnim telovadnim vajam vseh otrok po drugi dnevi ni učni uri dopoldne. Vadi se na obsežnem igrišču zadaj za šolo, v slučaju slabega vremena pa na prostranih šolskih hodnikih, ki se pred telovadbo preizkušajo. Po stopnicah stopajo otroci tiho in počasi, od šolskih vrat dalje pa stečejo naravnost na igrišče, in sicer na odkazana mesta. Vaje so zložene iz enostavnih gibov lakti, rok, nog, trupa in glave in z vmesnimi dihalnimi vajami. Nazaj v šolo gredo otroci počasi, na kar šele sledi 15 minutni odmor, med katerim se v suterenu prodaja kruh in mleko v zaprtih steklenicah po 1/4 l. Mleko nakupujejo, prodajajo in vodijo račune deklice 4. razreda pod nadzorstvom učiteljice gospodinjstva in domačih del.

— Lastne koristi je treba podrediti interesom skupnosti. Namen organizacijske discipline temelji na Fayolu na podrejenosti lastnih interesov s splošnim interesom. Po temtatem ne smemo interese enega člana ali njegove skupine bolj upoštevati kakor interese skupnosti; interes cele družine je vsekako več kakor interes enega člana. Interes organizacije mora biti nad interesom enega člana ali njegove skupine. Disciplina omogoča vsakemu članu ali njegovi skupini, da skupno odloča o interesu organizacije. Kdor ne priznava občanskopravne vrednosti stanovske organizacije, greši tako, kakor tisti, ki je proti potrebam družine! Kdor je stanovski pripadnik, pa ni discipliniran član stanovske organizacije, je podoben družinskemu članu, ki drži križem roke ter živi na stroške ostalih družinskih članov. — »P. Gl.«.

— Seminar za učiteljice domačih del. Moravsko deželno društvo učiteljice domačih del priredi na šoli visokih pedagoških ved v Brnu in na pedagoškem seminaru v Olomucu tri tečaje za učiteljice domačih del: I. predavanja iz psihologije, 12 ur, psihološke vaje z navodilom za psihološko opazovanje dekle pri ženskih ročnih delih 12 ur, II. tečaj dela v laboratoriju, ki se tičejo tkanja, živil in dišav, 20 ur, III. pedagoški seminar bo posvečen diktiki domačih del. Tečajji so se začeli v januarju 1930., in sicer ob sobotah popoldne od 14. do 18. in v nedeljo dopoldne od 8. do 12. V prva dva tečaja se je sprejelo po 20 gojenk. Delo se je razdelilo takole: 1. Za udeležence tečaja, 2. razdelitev dela med udeležence tečaja, 3. referati učiteljice domačih del, 4. razgovor o referatih, 5. posnetek uspeha, 6. šolska praksa pri pouku ženskih ročnih in domačih del.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—.

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

Šolski upravitelj v Lavrci pri Ljubljani prodaja po pravih nizkih cenah najnovejše nizke vrtnice (grmiči), prvovrstne velikocvetne gladijole krasnih barv in izvrsten natiški fižol rumenih strokov brez žil z imenom »Moslince«.

Radio aparat, najmodernejši, štiricevni, zelo pripraven za šole, se poceni prodaja. Vprašanja na upravo »Učit. Tov.«.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popraviljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

